

[**Ministeren for handel, industri og søfart.**] til at fravige de i de nævnte love fastsatte frister, foreslås der en forlængelse for tiden indtil udgangen af marts måned 1953, efter hvilket tidspunkt opretholdelsen af særbestemmelser på den industrielle ejendomsrets område forhåbentlig næppe vil være påkrævet.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Udenfor dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede handelsminister, for at han kan fremsætte det sidste af de i dag anmeldte lovforslag.

Ministeren for handel, industri og søfart (Rytter): Herved har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om rekonstruktion af P/f Sjøvinnubankin i Thorshavn.

Meddelelsen om, at Sjøvinnubankin er kommet i så alvorlige vanskeligheder, at en ny rekonstruktion med tilførsel af betydelig kapital er nødvendig, hvis bankens virksomhed skal kunne fortsættes, må modtages med dyb beklagelse. Så sent som i september måned forrige år blev banken rekonstrueret, og alle bankens reserver, ca. 2,3 mill. kr., blev afskrevet. Der blev tilført banken ny kapital dels ved tegning på Færøerne af yderligere aktiekapital på 1,2 mill. kr., dels ved indskud af en ansvarlig indskudskapital på 2 mill. kr., som med tilslutning af folketingets finansudvalg herfra blev stillet til rådighed for lagtinget i dette øjemed. Banken fik ny bestyrelse og direktion. Allerede nu — ikke et halvt år efter den første rekonstruktion — viser det sig ifølge en af den nye bankledelse foretagen opgørelse, at der må regnes med at være tabt 2,8 mill. kr. mere end ved den tidligere rekonstruktion påregnet.

Regeringen betragter denne situation som så alvorlig, at man har fundet det nødvendigt i form af et lovforslag at forelægge spørgsmålet om støtte til en ny rekonstruktion af banken for rigsdagen. Lovforslaget fremsættes efter indgående forhandling med den færøske delegation, der for at forhandle om Færøernes almindelige økonomiske forhold var tilstede i København, da meddelelsen om bankens vanskeligheder fremkom. Regeringen har lagt afgørende vægt på forhandlingerne med den færøske delegation og på, at der fra færøsk side kunne foreligge fuld enighed om ønskeligheden af og fremgangsmåden ved en rekonstruktion af banken, og jeg er glad ved at kunne sige, at der

fra alle sider indenfor delegationen er givet tilslutning til nærværende lovforslag.

Lovforslaget er udtryk for hjælp til selvhjælp, idet der fra statens side er tale om at yde støtte til Færøernes egne bestræbelser for at bringe banken på ret køl til gavn for færøsk erhvervsliv.

Der findes på Færøerne kun 2 banker: Föroya Banki, der er stiftet i 1906 og ved udgangen af 1950 havde en statusbalance på 32,7 mill. kr., og Sjøvinnubankin, der er stiftet i 1932 og ved udgangen af 1950 havde en statusbalance på 31,2 mill. kr.

Fra færøsk side er det enstemmigt fremhævet, at det for det færøske erhvervsliv er nødvendigt, at der findes to banker på Færøerne, og at en endelig standsning af Sjøvinnubankin — med denne banks stærke tilknytning til færøsk erhvervsliv, specielt fiskerierhvervet — vil være skæbnesvanger for store dele af erhvervslivet. Regeringen har været enig heri, og man har ligeledes ment at måtte tilslutte sig den opfattelse, at støtte til tilvejebringelse af det fornødne grundlag for videreførelse af Sjøvinnubankins virksomhed var at foretrække fremfor en afvikling af banken og oprettelse af en ny bank.

Ved bedømmelsen af situationens alvor må særligt tages i betragtning, at den færøske fiskerflåde står overfor at skulle udrustes til forårets fiskeri, hvad der gør hele situationen særlig akut for det færøske erhvervsliv og for den befolkning, hvis tilværelse beror på fiskeriet.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på baggrunden for Færøernes nuværende økonomiske vanskeligheder. De meget store udenlandske tilgodehavender, som Færøerne under krigen og i den nærmeste tid derefter havde samlet, er nu borte. En dybtgående sanering er nødvendig, en sanering, som vil kræve en alvorlig indsats fra færøsk side. Det spørgsmål, der er tvingende aktuelt i dag, er — såvidt gør ligt — at få den del af det færøske økonomiske maskineri, der er gået i stå ved Sjøvinnubankins standsning, sat i funktion igen.

Spørgsmålet om årsagerne til og ansvaret for, at det er gået, som det er gået, er imidlertid også af vigtighed, og som det fremgår af lovforslagets § 9, agter ministeriet at lade udarbejde en redegørelse for alle forhold i forbindelse med bankens to rekonstruktioner, herunder for årsagerne til de tab, der har ført til bankens standsning. En sådan redegørelse mener vi vil være i både færøsk og dansk interesse. Fra færøsk side er der iøvrigt gentagne gange fremsat ønske om en